

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Kolbuszowa
na lata 2017 - 2022**

Kolbuszowa 2017

WSTĘP

Rodzina ma swój szczególny wymiar, ponieważ to ona powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, jego system norm i wartości. Tradycje, zwyczaje rodzinne mają wpływ nie tylko na model życia rodzinnego, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego.

Przemoc w rodzinie dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Istotne jest przez to dążenie do wprowadzania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy adekwatnego do warunków zmieniającej się rzeczywistości społecznej. Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia realizowanej przez profesjonalistów: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, pracowników służby zdrowia i innych w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zjawisko przemocy dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m.in. placówek opiekuńczo - wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska i tylko zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

I. WPROWADZENIE

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kolbuszowa przez Radę Gminy, to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy rodzinom i osobom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ochroną ofiar przemocy stanowią:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)

- rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. nr 209 poz. 1245)

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.)

- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 87)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa jest spójny z :

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy na lata 2014-2020
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kolbuszowskim na lata 2016 -2021
- Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2014 - 2020
- Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2013 - 2020
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie miasta i gminy Kolbuszowa na 2017 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2017- 2022. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pojęcie przemocy definiuje jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny lub innych osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie. Są to:

- intencjonalność - jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie i skierowanie przeciwko innym członkom rodziny,
- dysproporcja sił - brak równowagi sił w rodzinie - jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę,
- naruszanie praw i godności osobistej ofiar - osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, powodowanie cierpienia, bólu i szkód - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na

poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się również następujące rodzaje przemocy:

- przemoc fizyczna - każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń m.in. popychanie, obezwładnienie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni,

- przemoc psychiczna - agresywne zachowania, które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból i cierpienie m.in. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczenie kontaktu z innymi osobami,

- przemoc ekonomiczna – np. uniemożliwianie dostępu do rodzinnych zasobów finansowych, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka, odbieranie zarabianych pieniędzy, niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy,

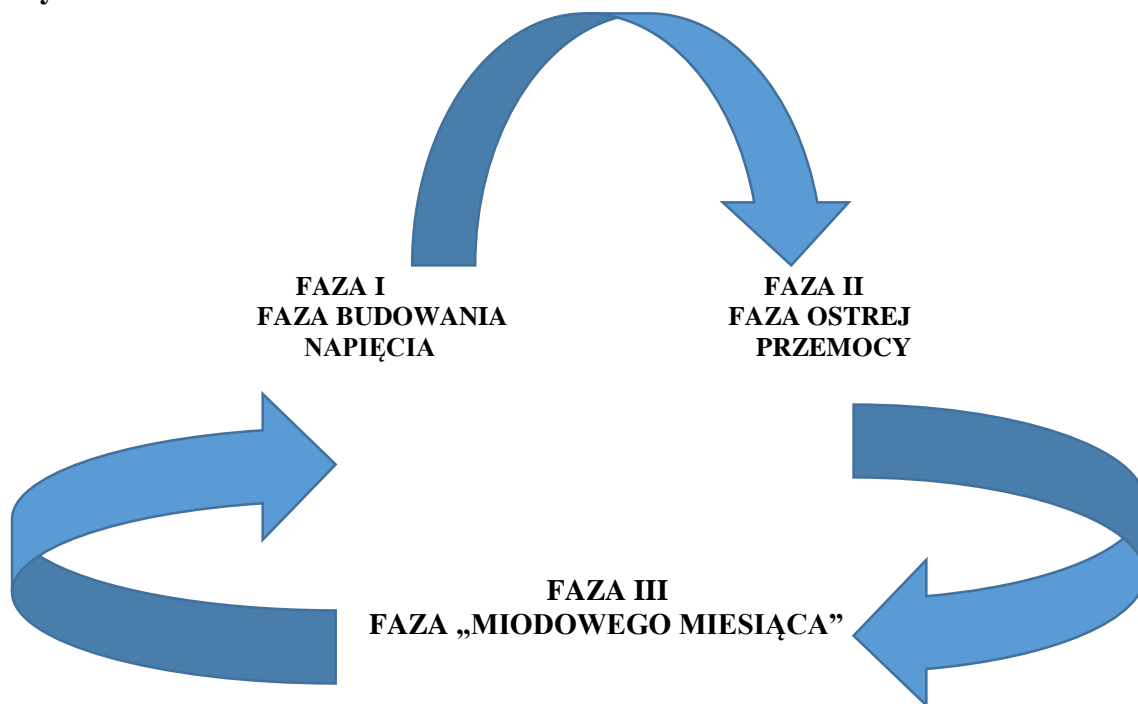
- przemoc seksualna – np. wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, wymuszanie oglądania pornografii i powtarzanie zachowań tam stosowanych,

- zaniedbania – np. ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych (właściwe odżywianie, ubieranie, edukacja, ochrona zdrowia) i emocjonalnych (poczucie bezpieczeństwa, miłość, troska). Dotyczy głównie dzieci, osób niepełnosprawnych.

W/w rodzaje przemocy mogą się przenikać, ale każda może też występować osobno. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej rodzajów jednocześnie. Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. W pierwszych latach rozwijania się zjawiska przemocy w rodzinie występuje specyficzny cykl składający się z powtarzających się faz:

1. **FAZA BUDOWANIA NAPIĘCIA** – stopniowy wzrost napięcia i agresywności sprawcy
2. **FAZA ESKALACJI OSTREJ PRZEMOCY** – faza gwałtownej przemocy, zagrażającej zdrowiu i życiu ofiary
3. **FAZA „MIESIĄCA MIODOWEGO”** – w której sprawca wyraża żal i przeprasza za swoje zachowanie

Rysunek 1

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KOLBUSZOWA

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w Gminie Kolbuszowa ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31.12.2016 r., Gmina Kolbuszowa liczyła 24831 mieszkańców.

Stopa bezrobocia w powiecie kolbuszowskim kształtowała się na koniec listopada 2016 r. na poziomie 11,3 %. W porównaniu do 2015 r. (13,2%) bezrobocie w powiecie kolbuszowskim zmalało. Na koniec grudnia 2016 r.

w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej z terenu gminy Kolbuszowa zarejestrowanych było 2754 osób bezrobotnych, w tym 1385 kobiet.

W 2016 r. 845 rodzin o łącznej liczbie 2486 osób w rodzinach otrzymało pomoc z Ośrodka Pomocy, co stanowi prawie 10 % wszystkich mieszkańców gminy. Powody udzielenia pomocy rodzinom korzystającym z pomocy M-GOPS w 2016 r. to:

- ubóstwo – 415 rodzin (1294 osoby)
- bezrobocie – 328 rodzin (1125 osoby)
- niepełnosprawność – 357 rodzin (978 osoby)
- długotrwała lub ciężka choroba - 248 rodzin (653 osoby)
- alkoholizm - 60 rodzin (138 osoby)
- narkomania – 2 rodziny (2 osoby)
- bezdomność – 4 rodzin (4 osoby)
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem – 131 rodzin (417 osoby) w tym: rodziny niepełne – 59 rodzin (202 osoby), rodziny wielodzietne – 27 rodzin (153 osoby)
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 123 rodzin (625 osoby) w tym:
  - wielodzietność – 85 rodzin (463 osoby)
  - przemoc – 23 rodzin (96 osoby)
  - trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 16 rodzin (31 osoby)
- zdarzenie losowe – 1 rodzina (1 osoba)
- sytuacja kryzysowa – 1 rodzina (1 osoba)

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy prowadzą działania pomocowe na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie takie jak: praca socjalna, monitoring sytuacji w rodzinie, kierowanie do grupy wsparcia, pomoc rzeczowa i finansowa, dożywanie dzieci, motywowanie do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym, kierowanie na indywidualne konsultacje.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2013 roku oraz w 2014 roku realizował projekty konkursowe współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Celem projektów było

podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W placówkach oświatowych na terenie Gminy, z ankiet wewnętrznych oraz rozmów z uczniami wynika, iż problem przemocy istnieje, choć nie jest zjawiskiem masowym. Zdarzają się różnego rodzaju przejawy aktów przemocy, na które jest natychmiastowa reakcja świadków (uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników szkoły). Najczęstszym przejawem przemocy w szkołach jest przemoc psychiczna tj. wulgaryzmy, wyzywanie, wyśmiewanie. Coraz częściej w szkołach dochodzi do cyberprzemocy tj. wysyłanie wulgarnych e – maili, sms - ów, umieszczanie zdjęć (z obraźliwym komentarzem) na portalach internetowych, bez zgody osób znajdujących się na fotografiach. Uczniowie często nie zdają sobie sprawy z konsekwencji takiego postępowania i rozmiaru wyrządzonych szkód, dlatego w szkołach istnieją ogólnie znane procedury bezpieczeństwa zgodnie, z którymi podejmowane są działania mające na celu rozwiązywanie sytuacji konfliktowych i działania profilaktyczne (Szkolne Programy Profilaktyki, Programy Wychowawcze).

W dniu 03.06.2011 r. Burmistrz Kolbuszowej powołał Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który liczy 9 członków. Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie – to zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie.

W jego skład wchodzi przedstawiciele:

1. Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej
3. Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej
4. Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Kolbuszowej
5. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu w Kolbuszowej
6. Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej
7. Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej
8. Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej

9. Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej

Do działań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m in.;

- diagnoza problemów przemocy w rodzinie,
- integrowanie i koordynowanie działań jednostek wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze. Zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W skład grupy roboczej wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy, jeżeli w rodzinie są dzieci w wieku szkolnym - pedagog szkolny, jeśli dziecko jest w przedszkolu - wychowawca przedszkolny, a także psycholodzy bądź terapeuci pracujący z osobami doznającymi przemocy lub stosującymi przemoc, jeśli zachodzi potrzeba – pracownik ochrony zdrowia, kurator sądowy lub społeczny, asystent rodziny jeśli w rodzinie jest nadużywany alkohol – przedstawiciel GKRPA lub inny specjalista.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa powołuje grupy robocze po wpłynięciu „Niebieskiej Karty A” do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Procedura rozpoczyna się w momencie wypełnienia formularza "**Niebieska Karta A**" przez policjanta, pracownika socjalnego, przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia lub oświaty.

Formularz "**Niebieska Karta B**" otrzymuje osoba dotknięta przemocą w rodzinie, lub w przypadku przemocy wobec dziecka rodzic, opiekun prawny lub

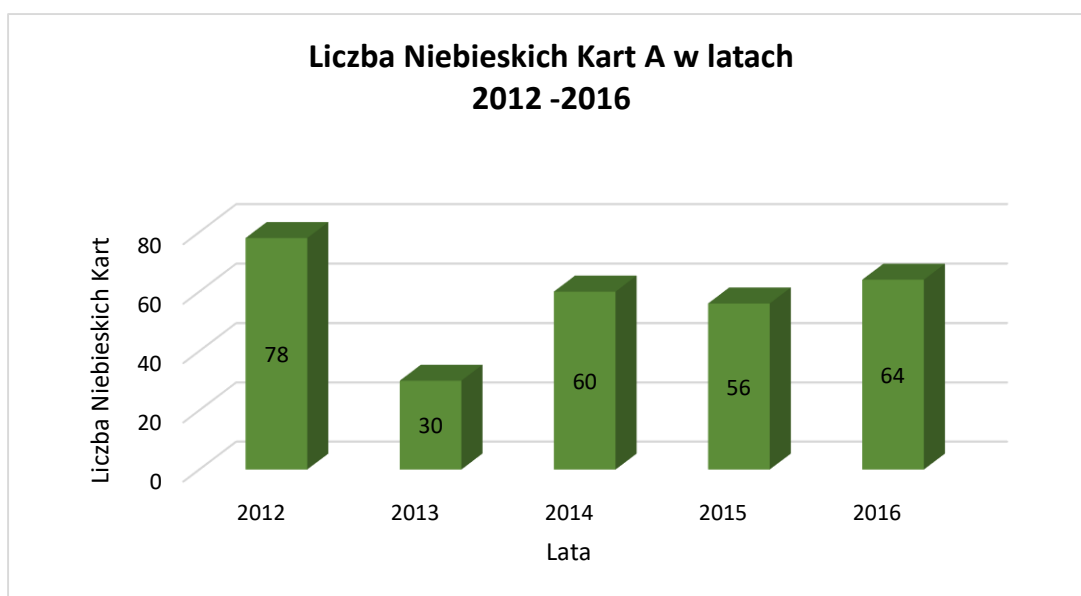
faktyczny. Zawiera on definicję przemocy, praw człowieka oraz informację o miejscach gdzie można uzyskać pomoc.

Formularz „Niebieska Karta C” wypełniają członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego bądź grupy roboczej na posiedzeniu, w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Formularz „D” również wypełniają członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego bądź grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Procedura „Niebieskie Karty” to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykres 1: Liczba „Niebieskich Kart A”, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Kolbuszowa w latach 2012 – 2016

W ostatnich latach liczba założonych „Niebieskich Kart A” utrzymuje się na podobnym poziomie tj. średnio około 60 Kart rocznie, w jednej rodzinie może być założonych kilka „Niebieskich Kart A”. Tabela poniżej informuje jakie instytucje w latach 2012 – 2016 zakładały Niebieskie Karty.

Tabela 1

Instytucje, które zakładały Niebieskie Karty	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015r.	2016 r.
Komenda Powiatowa Policji	69	25	52	50	59
Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (OPS, PCPR)	9	5	8	5	4
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0	1
Przedstawiciele oświaty	0	0	0	0	0
Przedstawiciele służby zdrowia	0	0	0	1	0
Suma	78	30	60	56	64

Instytucją, która najczęściej wszczyna procedurę Niebieskiej Karty jest Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej. Policja najczęściej jako pierwsza jest powiadamiana przez członków rodziny o przemoc domowej i dlatego Policja jako pierwsza podejmuje interwencję w środowisku, wypełniając NK. Tabela poniżej przedstawia liczbę interwencji Policji na przestrzeni ostatnich kilku lat w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty.

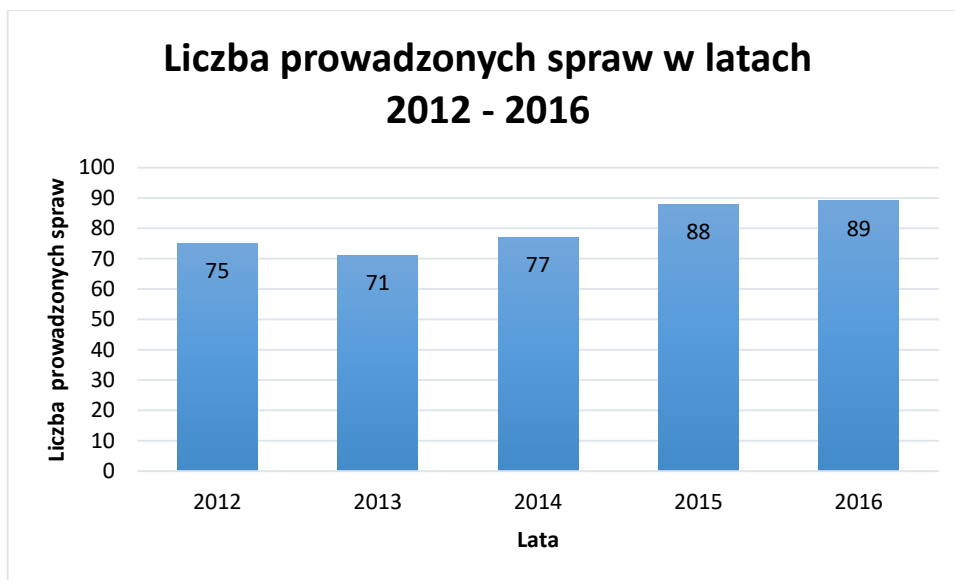
Tabela 2

	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba interwencji domowych u rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	65	23	55	50	56
Liczba osób izolowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym członkom rodziny	35 (28 – Izba Wyrzeźwień, 7 - PDOZ Kolbuszowa)	13 (13 – Izba Wyrzeźwień)	47 (34- Izba Wyrzeźwień, 6 - PDOZ Kolbuszowa)	35 (31- Izba Wyrzeźwień, 1- PDOZ Kolbuszowa, 2 – szpital psychiatryczny, 1 – inne miejsce	41 (28 - Izba Wyrzeźwień, 1 - PDOZ Kolbuszowa)

„Niebieska Karta A” jest przekazywana do Zespołu Interdyscyplinarnego, który podejmuje decyzje o kontynuacji procedury NK lub o braku zasadności jej prowadzenia.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ustala skład grupy roboczej w przypadku podjęcia decyzji o zasadności założenia Niebieskiej Karty.

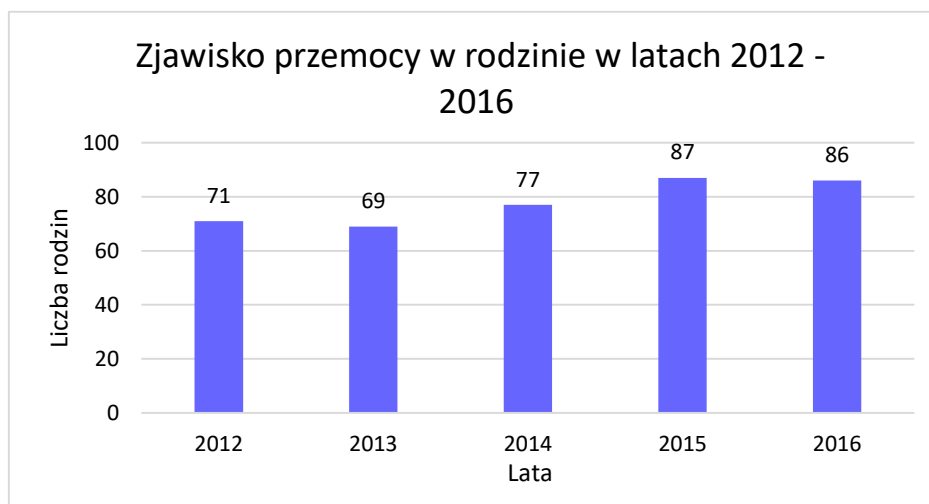
Wykres 2: Liczba prowadzonych przez grupy robocze spraw w ramach procedury Niebieskiej Karty w latach 2012 – 2016

Liczba spraw prowadzonych przez grupy robocze ma tendencję rosnącą. Oprócz spraw wszczynających procedurę Niebieskiej Karty w danym roku, prowadzone są również procedury z lat wcześniejszych.

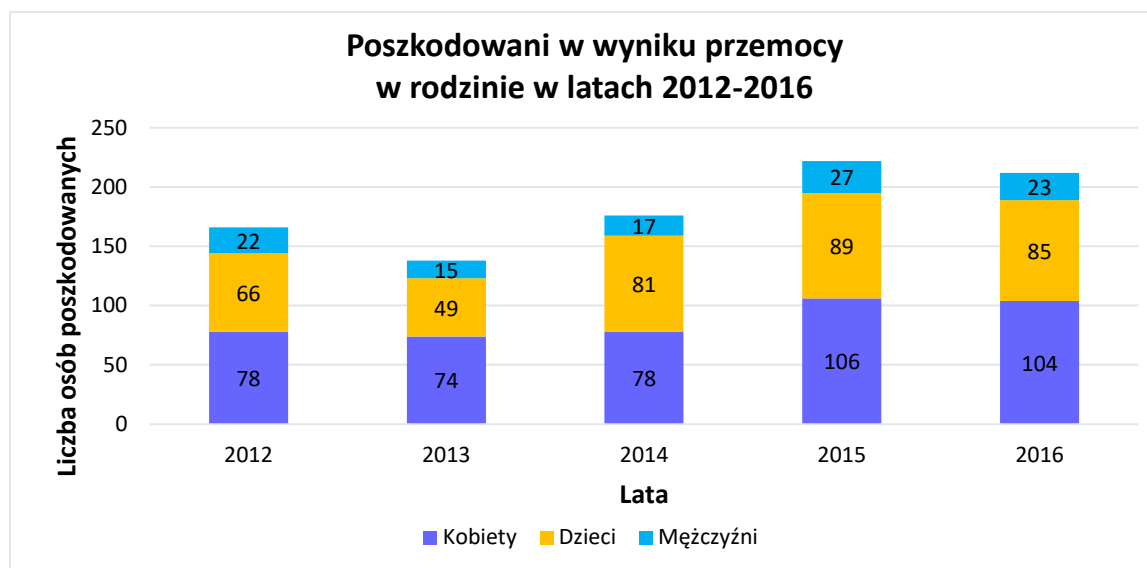
Liczbę rodzin dotkniętych przemocą domową w ostatnich latach obrazuje poniższy wykres.

Wykres 3: Liczba rodzin, w których występowało zjawisko przemocy w Gminie Kolbuszowa w latach 2012 – 2016

Na przestrzeni ostatnich lat obserwujemy wzrost liczby rodzin, których dotyczy problem przemocy domowej. Osoby uwikłane w przemoc domową coraz częściej zgłaszają instytucjom, że to zjawisko dotyczy ich rodziny.

Wykres 4: Osoby poszkodowane przemocą domową w latach 2012 – 2016

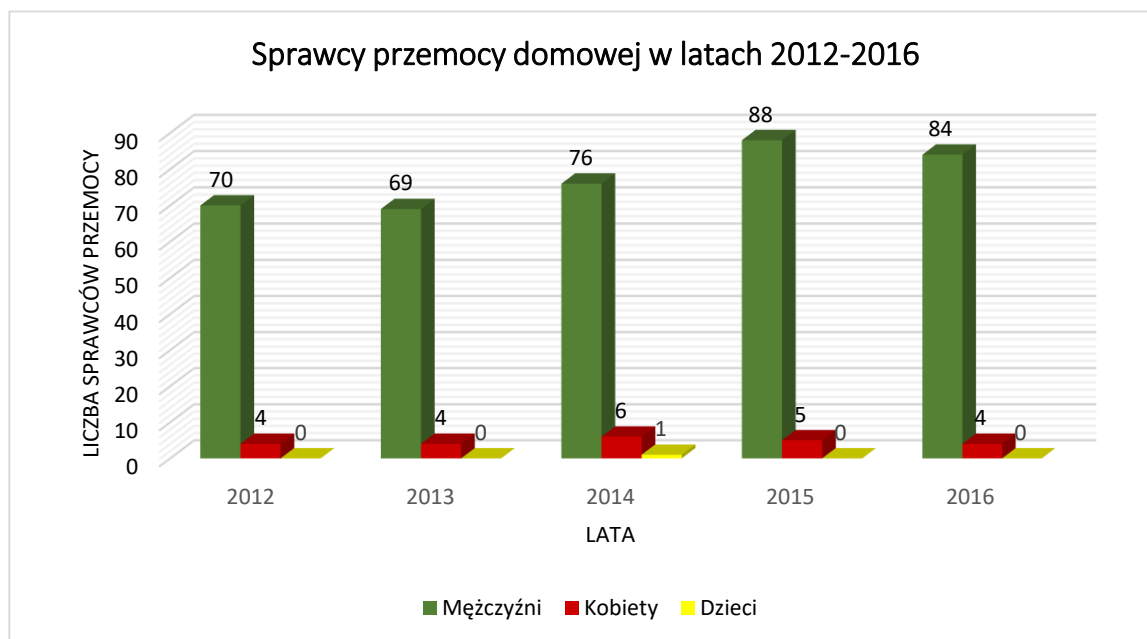

Najliczniejszą grupą osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie stanowią kobiety (49% poszkodowanych w ubiegłym roku). Niewiele mniej stanowią dzieci (w ubiegłym roku 40% ofiar przemocy). Przemoc wobec mężczyzn na terenie tej Gminy występuje, jednak są to przypadki mniej liczne (11% wszystkich poszkodowanych w ubiegłym roku).

Na przestrzeni ostatnich kilku lat Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej kierował osoby pokrzywdzone do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (SOW) lub do Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK) w sytuacji, gdy ofiary nie chciały lub nie mogły zamieszkiwać ze sprawcą przemocy domowej w dotychczasowym miejscu. I tak w 2015 roku 5 osób (1 kobieta i 4 dzieci) zostało umieszczonych w SOW Gorzyce. W 2015 roku w OIK w Niwiskach zostało umieszczonych również 5 osób (3 kobiety i 2 dzieci). Ponadto 1 kobieta w 2016 roku została umieszczona w schronisku dla bezdomnych kobiet po pobiciu przez konkubenta, u którego zamieszkiwała.

Z Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w zdecydowanej większości mężczyźni stosują przemoc domową.

Wykres 5: Osoby stosujące przemoc domową w latach 2012-2016

W ciągu ostatnich lat kobiety stanowiły niewielki odsetek jako sprawcy przemocy. Dzieci jako osoby stosujące przemoc są zjawiskiem marginalnym na terenie tut. Gminy, co przedstawia powyższy wykres.

W rodzinach, w których występuje problem nadużywania alkoholu w ramach procedury Niebieskiej Karty Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów w Kolbuszowej przeprowadza rozmowy motywujące, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3

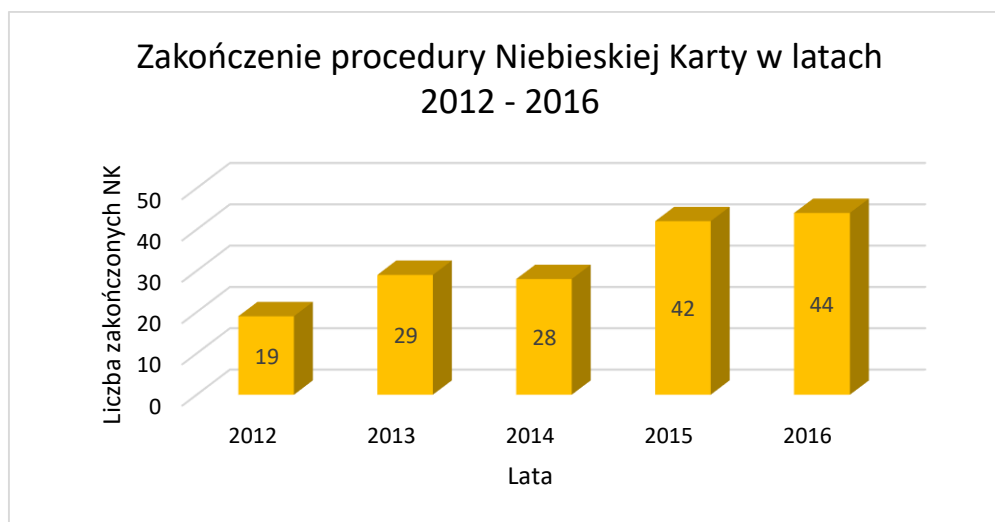
Działania GKRPA wobec osób stosujących przemoc domową	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba przeprowadzonych rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej	66	30	30	50	68
Liczb osób zmotywowanych do podjęcia leczenia	37	10	11	14	34
Liczba wniosków skierowanych o leczenie przymusowe	17	10	18	5	3

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej systematycznie przeprowadza rozmowy motywujące osoby uzależnione od alkoholu do podjęcia leczenia. W sytuacjach, gdy osoba nie współpracuje lub odmawia leczenia komisja kieruje wnioski do sądu/ prokuratury o przymusowe leczenie.

Członkowie grup roboczych lub Zespołu Interdyscyplinarnego pracujący z rodziną, w której występuje przemoc domowa kończą procedury w dwóch wypadkach: na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy (§18 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”) lub na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań (§18 ust.1 pkt 2 w/w rozporządzenia).

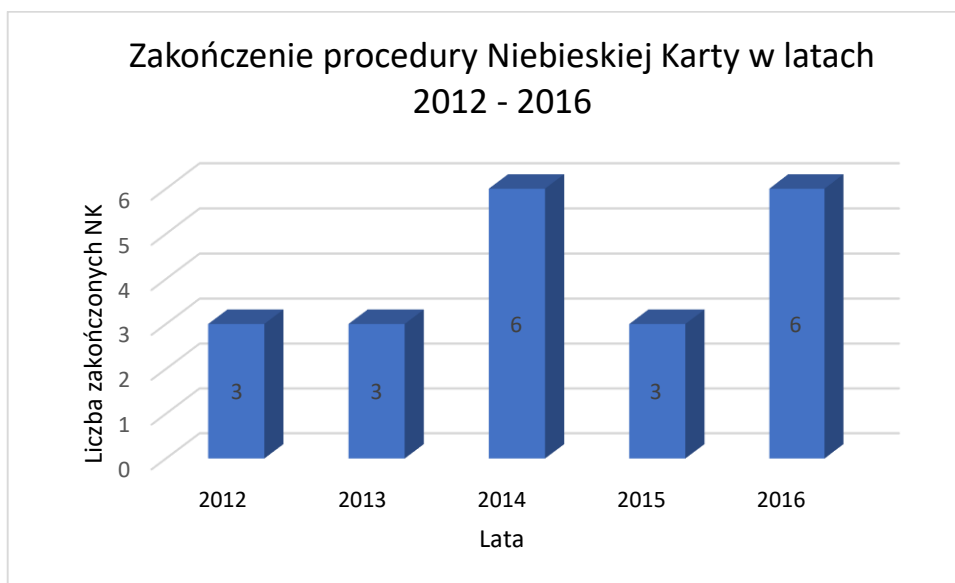
Liczbę zakończonych procedur z ostatnich kilku lat przedstawiają poniżej wykresy.

Wykres 6: Liczba zakończonych procedur Niebieskich Kart na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy w latach 2012 – 2016

Na przestrzeni ostatnich kilku lat członkowie grup roboczych najczęściej kończyli procedurę Niebieskiej Karty z powodu ustania przemocy w rodzinie.

Wykres 7: Liczba zakończonych procedur Niebieskich Kart na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań w latach 2012 – 2016

Instytucje, które założyły Niebieską Kartę błędnie podjęły decyzję o wszczęciu procedury, niezgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzenia w sprawie procedury Niebieskiej Karty. Dlatego członkowie grup roboczych lub Zespołu Interdyscyplinarnego decydowali o zamknięciu procedury z powodu braku zasadności podejmowania działań. Nie są to częste przypadki.

W trakcie działań w ramach procedury Niebieskiej Karty grupy robocze, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy zgłaszali zawiadomienie o powzięciu podejrzenia popełnienia ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4

Instytucja, do której przekazano zawiadomienie	Liczba zawiadomień dokonanych przez grupy robocze, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy w poszczególnych latach				
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Policja	0	2	5	3	5
Prokuratura	9	11	16	8	8

Liczba zawiadomień wystosowanych przez grupy robocze, Zespół Interdyscyplinarny i Ośrodek Pomocy Społecznej zależy od danej sytuacji w rodzinie uwikłanej w przemoc domową.

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej również włącza się w pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Jest to pomoc finansowa oraz rzeczowa w zależności od potrzeb rodziny.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej prowadzi konsultacje indywidualne dla osób doznających przemocy oraz konsultacje terapeutyczne dla osób stosujących przemoc, co przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5

Działania podejmowane przez PCPR wobec osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie w 2016 roku z terenu gminy Kolbuszowa	Liczba osób		Liczba porad/ konsultacji	
	Osoba doznająca przemocy	Sprawca przemocy	Osoba doznająca przemocy	Sprawca przemocy
Konsultacje terapeutyczne	14	7	101	36
Poradnictwo socjalne, rodzinne	23	19	103	49
Poradnictwo i pomoc prawna	5	1	8	1
Poradnictwo i pomoc psychologiczna	6	0	10	0

Osoby uwikłane w przemoc domową korzystają z różnego rodzaju poradnictwa w PCPR. Pomoc ta ma charakter długofalowy i osoby często korzystają z więcej niż jednej porady.

PCPR prowadzi również grupę wsparcia dla ofiar przemocy domowej, z której skorzystało 5 osób w 2016 roku z terenu tut. gminy.

PCPR co roku organizuje program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6

Działania PCPR wobec sprawców przemocy	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym z terenu tut. gminy	13	8	7	5	6

Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym w poszczególnych latach kształtuje się na podobnym, niskim poziomie. Osoby stosujące przemoc nie chcą uczestniczyć w tego rodzaju wsparciu.

W poprzednich latach Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej realizowano również szereg projektów dotyczących zjawiska przeciwdziałania przemocy oraz szeroko rozumianą profilaktykę przemocy, a także organizowali szkolenia, pogadanki.

Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kolbuszowej prowadzi działania służące udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą. Zadania te zostały podjęte w ramach prowadzonej Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej. Wychowankowie Świetlicy to dzieci i młodzież, którzy wychowują się w rodzinach zmagających się z różnego typu problemami, często rodzinach dysfunkcyjnych, w których występuje zjawisko przemocy. Do zadań świetlicy należy wspieranie rodziny w spełnianiu jej podstawowych funkcji przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze oraz współpraca z innymi instytucjami.

Jednym z elementów do sformułowania diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa była ankieta skierowana do mieszkańców Gminy. Badaniami objęto łącznie 100 osób w większości z wykształceniem średnim, zamieszkałymi na terenie miejskim. 70% badanych stanowiły kobiety, resztę mężczyźni. Ankieta składała się z 14 pytań zamkniętych, wielokrotnego wyboru. Badanie koncentrowało się na rozpoznaniu postaw dorosłych mieszkańców Gminy Kolbuszowa wobec zjawiska przemocy w rodzinie. Z analizy danych ilościowych i jakościowych, uzyskanych w wyniku przeprowadzonych badań, wyłonił się obraz wskazujący na występowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kolbuszowa. Odsetek badanej populacji rodzin zagrożonych przemocą w przeprowadzonych badaniach wyniósł 31%. Weryfikacja danych pozyskanych w trakcie badań wskazuje, że 72% kobiet i ponad 54% mężczyzn spotkało się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. Większość respondentów za przemoc uważa w szczególności bicie, wyzwiska i poniżanie. Zdecydowana większość kobiet wskazała na dominację przemocy psychicznej, mężczyźni natomiast fizycznej. Uzyskane dane pozwoliły również określić przyczyny zjawiska przemocy

domowej. Respondenci zaliczyli do nich głównie nadużywanie alkoholu (87% kobiet, 81% mężczyzn). Kolejną wskazaną przyczyną jest bezrobocie (27% kobiety, 42% mężczyźni) oraz nieumiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami (41 % kobiety, 35 % mężczyźni). Badania dowiodły również, że ofiarą przemocy domowej zarówno w opinii kobiet jak i mężczyzn są najczęściej kobiety i dzieci. Z kolei sprawcą przemocy jest prawie zawsze mężczyzna. 79% kobiet jako sprawcę podało męża a 21% kobiet – ojca. Mężczyźni w 67 % wskazali na ojca a w około 16 % na żonę, syna, brata lub siostrę. Weryfikacja danych wskazuje ponadto, że w zwalczaniu przemocy w rodzinie szczególne znaczenie pełni policja, ośrodek pomocy społecznej, oraz powiatowe centrum pomocy w rodzinie. Respondenci ofertę służb pomocowych ocenili pozytywnie, choć zdecydowana większość nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie.

Duże znaczenie w budowaniu świadomości mieszkańców Gminy Kolbuszowa ma fakt, że zdecydowana większość badanych uważa przemoc za zjawisko, któremu należy przeciwdziałać. Kluczowe jest zadbanie o upowszechnienie informacji o kompetencjach służb i instytucji, które udzielają pomocy osobom krzywdzonym. Wiedza ta będzie przydatna zarówno dla świadków, jak i dla samych ofiar. Niestety, uzyskane wyniki badań potwierdziły tezę, że zjawisko przemocy domowej jest w dalszym ciągu tematem tabu, którego główną przyczyną jest wstyd przed innymi. Jest to czynnik, który powoduje, że ofiary przemocy godzą się ze swoją sytuacją. Niezwykle ważna, wydaje się być promocja placówek mających w zakresie swoich kompetencji i działań udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą oraz organizacji pozarządowych, które mogą wzbogacić i uzupełnić działania służb i instytucji. Istnieje także konieczność przygotowania służb takich jak: policja, prokuratorzy, kuratorzy sądowi, członkowie zespołów interdyscyplinarnych do prowadzenia równoległych działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy.

III. ZASOBY I POTENCJAŁ GMINY KOLBUSZOWA, W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

I. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin

II. Zasoby instytucjonalne:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa (ZI)
2. Miejsko — Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (M-GOPS)
3. Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej (KPP)
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej (GKRPA)
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej (PCPR)
6. Sąd Rejonowy w Kolbuszowej
7. Zespół Kuratorski Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej
8. Prokuratura Rejonowa w Kolbuszowej
9. Poradnia Psychologiczno — Pedagogiczna w Kolbuszowej (PP - P)
10. Świetlica Profilaktyczno — Wychowawcza w Kolbuszowej
11. Placówki oświatowe na terenie Gminy Kolbuszowa
12. Placówki ochrony zdrowia (publiczne i niepubliczne) w Gminie Kolbuszowa
13. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i instytucje kościelne.

Analiza SWOT

Mocne strony:

- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa,
- dobra znajomość lokalnego środowiska,
- dobra współpraca służb zajmujących się problemem przemocy,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- całodobowy telefon zaufania „Niebieska Linia”,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (hostel dla ofiar przemocy w gminie Niwiska),
- wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- funkcjonowanie grupy wsparcia dla ofiar przemocy

- realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Słabe strony :

- niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy, tj. mała dostępność mieszkań socjalnych,
- zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości (mity, stereotypy, przekonania itp.),
- mechanizmy psychologiczne destrukcyjnie działające na funkcjonowanie osób uwikłanych w przemoc,
- niepełna diagnoza problemu przemocy domowej,
- mała anonimowość osoby dotkniętej przemocą – obawa przed naznaczeniem społecznym,
- małe zainteresowanie programami korekcyjno – edukacyjnymi osób stosujących przemoc w rodzinie,

Szanse:

- zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonych przemocą domową,
- możliwość pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania,
- realizacja projektów związanych z tematyką przeciwdziałania przemocy domowej.

Zagrożenia:

- bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,
- brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy,
- negatywne wzorce zachowań społecznych,
- opieszałość sądów rodzinnych i karnych w sprawach związanych z przemocą,

- brak zapisów w wyrokach sądowych dla sprawców przemocy o obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc.

IV. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

1. Cel strategiczny 1:

1. Skuteczne zwalczanie przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy i świadkom przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy Partnerzy	Wskaźnik	Rezultaty	Termin realizacji
1.	Poradnictwo	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”. Interwencja kryzysowa.	M-GOPS, KPP, GKRPA, PCPR, P-PP, oświata, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, kuratorzy sądowi		- dostęp do pomocy psychologicznej, medycznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej - poprawa funkcjonowania rodziny - nabycie umiejętności budowania poprawnych	Cały czas trwania programu 2017 - 2022

2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy Partnerzy	Wskaźnik	Rezultaty	Termin realizacji
1.	Informowanie i motywowanie	Informowanie i motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych organizowanych przez PCPR.	M-GOPS, KPP, GKRPA, PCPR, P-PP, oświata, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, kuratorzy sądowi		- dostęp do pomocy psychologicznej, medycznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej - poprawa funkcjonowania rodziny - nabycie umiejętności budowania poprawnych	Cały czas trwania programu 2017 - 2022

3. Rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy Partnerzy	Wskaźnik	Rezultaty	Termin realizacji
1.	Rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej	Wymiana doświadczeń, współpraca interdyscyplinarna z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego.	Zespół Interdyscypli – namy		- wzmocnienie systemu współpracy między-instytucjonalnej - podejmowanie wspólnych działań: wypracowanie wspólnych procedur, ustaleń i porozumień dotyczących rodzin w kryzysie.	Cały czas trwania programu 2017 - 2022

2.	Praca Zespołu Interdyscyplinarnego	Tworzenie optymalnych warunków do działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny		skuteczne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	Cały czas trwania programu 2017 - 2022
3.	Praca Zespołu Interdyscyplinarnego	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny		skuteczne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	Cały czas trwania programu 2017 - 2022

4. Podnoszenie i doskonalenie kompetencji zawodowych kadry pracującej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy Partnerzy	Wskaźnik	Rezultaty	Termin realizacji
5.	Podnoszenie i doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia, konferencje, seminaria, warsztaty dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz osób uwikłanych w przemoc.	M-GOPS, KPP, GKRPA, PCPR, P-PP, oświata, służba zdrowia organizacje pozarządowe, kuratorzy sądowi		- podniesienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przemocy	Co najmniej jeden raz w roku podczas trwania programu 2017 - 2022

2. Cel strategiczny 2:

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy poprzez działania informacyjno — edukacyjne.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy Partnerzy	Wskaźnik	Rezultaty	Termin realizacji
1.	1. Informowanie 2. Działalność edukacyjna	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców gminy. Rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych wśród mieszkańców dotyczących przeciwdziałania przemocy (broszury	M-GOPS, KPP, GKRPA, PCPR, oświata., służba zdrowia		- większa dostępność do informacji na temat instytucji świadczących pomoc dla osób uwięzionych w przemoc - zwiększenie świadomości mieszkańców gminy na temat przemocy i możliwości jej przeciwdziałania	Cały czas trwania programu 2017 - 2022

2. Edukacja dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy Partnerzy	Wskaźnik	Rezultaty	Termin realizacji
1.	Promowanie wartości rodzinnych	Promowanie wartości rodzinnych i metod wychowywania dzieci bez przemocy poprzez udział placówek oświatowych w programach profilaktycznych oraz prowadzenie warsztatów wychowawczych dla	Oświata, P-PP, KPP, GKRPA		- dostarczenie właściwych wzorów wychowawczych i komunikacyjnych - budowanie prawidłowych relacji rodzinnych	Cały czas trwania programu 2017 - 2022

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa są:

1. Środki własne gminy
2. Dotacje z budżetu państwa
3. Środki pozabudżetowe (np.: programy ministerialne, fundacje)
4. Środki pozyskane z funduszy unijnych i inne.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa na lata 2017-2022 są:

- mieszkańcy miasta i gminy Kolbuszowa,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby starsze i niepełnosprawne,
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- kadra instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom.

VII. MONITORING

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa ma charakter otwarty i elastyczny. Pojawienie się nowych możliwości organizacyjnych, prawnych lub zidentyfikowanie nowych potrzeb społecznych będzie uzasadniało uzupełnienie Programu o nowe zapisy. Monitoring będzie spełniać funkcję wewnętrznej kontroli realizacji zadań, ocenę skuteczności poszczególnych działań oraz ocenę sposobu realizacji celów i osiągniętych rezultatów. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie na podstawie sprawozdawczości podmiotów zaangażowanych w jego realizację jeden raz w roku.

VIII. EWALUACJA

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz

użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy. Ewaluacja będzie się odbywać na bieżąco przez cały czas trwania Programu.

Przyjęte wskaźniki na potrzeby ewaluacji i monitoringu to:

- liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart;
- liczba powołanych grup roboczych;
- liczba osób stosujących przemoc;
- liczba osób doznających przemocy;
- liczba rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy;
- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego;
- liczba spraw skierowanych do prokuratury i na policję informujących o podejrzeniu przestępstwa przemocy;
- liczba osób umieszczonych w ośrodkach dla ofiar przemocy;
- liczba interwencji kryzysowych;
- ilość porad udzielanych przez specjalistów;
- liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą;
- liczba rozkolportowanych ulotek, broszur, informatorów;
- ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy i wychowania dzieci;
- liczba osób poszczególnych instytucji, placówek, organizacji uczestniczących w szkoleniach, konferencjach i seminariach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- liczba pracowników podnoszących swoje kwalifikacje.

Analiza statystyczna zebranych danych pozwoli uzyskać informację na temat zależności pomiędzy rzeczywistymi potrzebami wdrażanego Programu, a rezultatami oraz jego efektami.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa zakłada tworzenie warunków dla poprawy życia rodzin uwikłanych w problem przemocy w rodzinie. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie systemu informacji i edukacji w obszarze

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, doskonalenie zasobów kadrowych, wypracowanie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie oraz inicjowanie koniecznych zmian.

IX. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Raporty, sprawozdania i informacje z wykonania w danym roku zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz potrzeby w tym zakresie będą zbierane do 31 stycznia kolejnego roku przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego od instytucji uczestniczących w realizacji Programu, który na tej podstawie będzie sporządzał zbiorowe zestawienie. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego będzie przedkładał całościowe sprawozdanie roczne Radzie Miejskiej w Kolbuszowej w terminie do 31 marca każdego roku.

Spis tabel i wykresów:

1. Wykres 1: Liczba Niebieskich Kart „A”, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Kolbuszowa w latach 2012 – 2016
2. Wykres 2: Liczba prowadzonych przez grupy robocze spraw w ramach procedury Niebieskiej Karty w latach 2012 – 2016
3. Wykres 3: Liczba rodzin, w których występowało zjawisko przemocy w Gminie Kolbuszowa w latach 2012 – 2016
4. Wykres 4: Osoby poszkodowane przemocą domową w latach 2012 – 2016
5. Wykres 5: Osoby stosujące przemoc domową w latach 2012-2016
6. Wykres 6: Liczba zakończonych procedur Niebieskich Kart na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy w latach 2012 – 2016
7. Wykres 7: Liczba zakończonych procedur Niebieskich Kart na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań w latach 2012 – 2016
8. Rysunek 1: Cykl przemocy

9. Tabela nr 1. Liczba Niebieskich Kart, które wypłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego z podziałem na instytucje w latach 2012 – 2016
10. Tabela nr 2. Liczba interwencji Policji w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty w latach 2012 – 2016
11. Tabela nr 3. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec sprawców przemocy w latach 2012 - 2016
12. Tabela nr 4. Liczba zawiadomień dokonanych przez grupy robocze, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w latach 2012 – 2016
13. Tabela nr 5. Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej wobec osób uwikłanych w przemoc domową.
14. Tabela nr 6. Ilość sprawców przemocy uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym w latach 2012 – 2016.

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

Ankieta, którą zgodził/ła się Pan/Pani wypełnić jest anonimowa. Dotyczy stanu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej na terenie naszej Gminy. Posłuży ona do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kolbuszowa na lata 2017-2020

1. Co według Pani/Pana należy uznać za przemoc w rodzinie? Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- bicie
- szarpanie
- popychanie
- wrzaski
- poniżanie
- wyzwiska
- odbieranie pieniędzy
- izolowanie od otoczenia
- niszczeni/uszkodzenie mienia
- zaniedbywanie
- brak opieki
- zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych

inne jakie ?.....

2. Czy spotkała się Pani/Pan z przemocą w rodzinie (niekoniecznie własnej)? W przypadku odpowiedzi negatywnej proszę przejść do pytania nr 6.

tak nie

3. Z jakimi rodzajami przemocy spotykała/ł się Pani/Pan najczęściej?

fizyczna psychiczna ekonomiczna

seksualna inna jaka?.....

4. Czy doświadczyła/ł Pani/Pan przemocy ze strony członka rodziny? W przypadku odpowiedzi negatywnej proszę przejść do pytania nr 6.

tak nie

Jeśli tak to kto był sprawcą przemocy?

mąż żona syn matka córka

ojciec dziadek babcia brat siostra

5. Czy wie Pani/Pan co to jest?

a) Niebieska Karta tak nie

b) Niebieska Linia tak nie

6. W jakich rodzinach Pani/Pana zdaniem najczęściej występuje przemoc. Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź?

pełnych niepełnych z problemem alkoholowym
 wielodzietnych dotkniętych ubóstwem o dobrym statusie materialnym
 we wszystkich wymienionych inne jakie? .....

7. Kto według Pani/Pana jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?

dzieci kobiety mężczyźni

osoby starsze osoby niepełnosprawne inni, kto?.....

8. Kto według Pani /Pana jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie? Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

dzieci kobiety mężczyźni

osoby starsze osoby niepełnosprawne inni, kto?.....

9. Jakie według Pani/Pana są główne przyczyny przemocy w rodzinie? Proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi.

bezrobocie stres problemy wychowawcze
 niepełnosprawność nieumiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami

- nadużywanie alkoholu   trudna sytuacja materialna rodziny
 spory i konflikty pomiędzy członkami rodziny   inne, jakie?.....

10. Na pomoc, których organizacji oraz instytucji Pani/Pana zdaniem może liczyć ofiara przemocy w rodzinie? Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ośrodek pomocy społecznej   powiatowe centrum pomocy rodzinie   policja
 prokuratura   sąd   kurator
 służba zdrowia   organizacje pozarządowe   przedszkole
 szkoła   inne, jakie?.....

11. Czy Pani/Pana zdaniem oferta ze strony służb pomocowych dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

- tak   raczej tak   raczej nie
 nie   trudno powiedzieć

12. Dlaczego ofiary przemocy w rodzinie nie szukają lub niechętnie szukają pomocy ze strony odpowiednich służb/instytucji?

- ze wstydu   czują się winne, odpowiedzialne za sytuację
 są zależne od sprawcy (ekonomicznie, psychicznie)   nie wierzą w skuteczność działań podejmowanych przez służby pomocowe   nie wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc   ze strachu przed?.....

13. Czy wie Pani/Pan jakie działania są podejmowane na terenie naszej gminy na rzecz zwalczania przemocy? W przypadku odpowiedzi negatywnej proszę przejść do metryczki.

- tak   nie

14. Jak ocenia Pani/Pan skuteczność działań podejmowanych na terenie naszej gminy na rzecz zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie?

- bardzo dobrze   raczej dobrze   raczej źle
 bardzo źle   nie mam zdania

METRYCZKA

1. Płeć

- kobieta   mężczyzna

2. Wiek

- 18-35   36-55   56 i więcej

3. Wykształcenie

podstawowe

gimnazjalne

średnie

zawodowe

wyższe

4. Miejsce zamieszkania

miasto

wieś

Dziękujemy za wypełnienie ankiety !